

dekorativna

glasilo delovne organizacije dekorativna ljubljana

|| 311310

št. 1. XXIV januar 1985

Usmeritve za razvoj delovne organizacije v srednjeročnem obdobju 1986–1990

V dosedanjem razvoju je delovna organizacija Dekorativna dosegla specializacijo proizvodnega programa, količinsko povečanje proizvodnje v zadnjih desetih letih za 100 odstotkov in s tem ekonomično proizvodnjo, s katero lahko dosega ugodne finančne rezultate doma in v izvozu.

Hiter razvoj tehnologije v svetu pa nas sili k nadaljnji pospešeni modernizaciji proizvodnje, saj bomo le tako lahko obdržali ekonomično poslovanje in proizvajali artikle, ki so iskani na tržišču.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju predvidamo rekonstruirati predilnico česane preje v Laškem. Razvoj novih sodobnih plišev zahteva vse več sintetičnih prej od Nm 16–28. Nakup teh prej pri predilnicah je zelo težaven, tako zaradi količin, kot tudi kakovosti in zato tudi prehod na te artikle ni mogoč v takem obsegu, kot ta zahteva tržišče. Našo predilnico v Laškem, ki sedaj proizvaja približno 10 ton česane sintetične preje Nm 40/2, bomo lahko z rekonstrukcijo usposobili za proizvodnjo ca. 40 ton mesečno te za nas tako iskane preje in si s tem zagotovili potrebne količine iskanih novih tkanin. Nova proizvodnja bo potekala v obstoječih proizvodnih prostorih. Sama rekonstrukcija pa bo potekala postopno. V prvi fazi bomo z nakupom mikalnika že lahko pričeli s proizvodnjo na obstoječih strojih z mesečno kapaciteto 20 ton in s tem

znatno zmanjšali težave pri nakupu te preje. Z nadaljnjim nakupom raztezalk, predpredilnega stroja, dveh predilnih strojev ter križno previjalnega stroja pa bomo zaključili rekonstrukcijo in dosegli željeno kapaciteto ter ekonomičnejšo proizvodnjo v obstoječi predilnici.

Nadaljnje investicije pa bo potrebno usmeriti v obnavljanje in posodabljanje obstoječe proizvodnje, predvsem na področju pliš tkanin, s katerimi lažje prodiramo na tržišče in dosegamo boljše ekonomske rezultate.

Pri obdelavi tkanin bo potrebno stremeti za proizvodnjo tkanin z višjo stopnjo obdelave, predvsem takih obdelav, katere je možno doseči na ob-

stoječih strojih (obstojnost dimenzij, odpornost na umazanijo, negorljivost in podobno).

Z nadaljnjim izboljšanjem dela moramo povečati storilnost.

Zmanjšati moramo odpadke v tehnološkem postopku, saj material postaja vse večji strošek pri proizvodnji.

Z usposobitvijo novega računalnika so nam podane možnosti ažurnega spremljanja poslovnih dogodkov, tako da lahko z dodatnim prizadevanjem zmanjšamo zaloge surovin, polizdelkov in s tem omogočimo hitrejše obračanje kapitala.

Pri nabavi surovin je potrebno doseči sukcesivne, kvalitetne, pravočasne in sortirane dobave.

Pri prodaji naših izdelkov

je potrebno še nadalje stremeti za večji izvoz na zahodno in vzhodno tržišče, da si tako zagotovimo plasma naših izdelkov in nakup sodobne opreme ter na vzhodu nakup osnovnih surovin, katerih v Jugoslaviji primanjkuje. Spremljati moramo gibanje domače lesne industrije v izvozu, ki se bo morala zaradi stagnacije doma vključevati v izvoz ter ji pri njenih prizadevanjih pomagati s ponudbo potrebnih tkanin. Prodajo bo potrebno usmeriti tudi na nova področja, kot so avtoindustrija, industrijo tirnih vozil, industrijo konfekcioniranja blazin.

S kadrovsko politiko želimo v prihodnjem srednjeročnem obdobju doseči boljšo strokovno usposobljenost kadrov, kateri bodo sposobni spremljati svetovna gibanja in se vključevati v njihove tokove.

Z gospodarnim poslovanjem moramo zagotoviti nadaljnjo realno rast: družbenega proizvoda na delavca za 6 odst. letno dohodek na delavca za 6 odst. letno sredstev za reprodukcijo za 4 odst. letno čisti osebni dohodek na delavca za 3 odst. letno.

Z vestnim in ustvarjalnim delom si bomo lahko v prihodnjem srednjeročnem obdobju zagotovili svoje mesto v svetovnem in jugoslovanskem prostoru ter s tem zagotovili eksistenco sebi in naši delovni organizaciji.

Janez Pezdir

Temeljni plan 1985

Pa smo zopet v novem letu in s tem z novimi nalogami. Kako smo zaključili prejšnje leto in izpolnili prejšnje naloge, bomo še dovolj slišali ob zaključnem računu, sedaj pa nekaj o naših obveznostih.

Sicer je vprašanje, kaj je v tem »novega«. Čas teče, leto je primerna enota časa in navada je, da vse naše delo in rezultate ocenjujemo na to enoto. V bistvu pa imamo neprestano neke naloge, cilje in

del teh moramo izvršiti v tem »novem« 1985 letu.

S stališča proizvodnje želimo ustvariti primeren količinski obseg, primeren zato, da bodo naše razpoložljive proizvodnje zmogljivosti zasedene, da bomo vsi zaposleni in še nekaj novih, imeli delo in da bomo izdelane tkanine prodali

na tržišču. Načrtujemo vsaj 6,714.000 tekočih metrov 9,223.000 kvadratnih metrov tkanin za blazinjenje 1,094.000 kg preje — v TOZD Predilnici s 1271 zaposlenimi v vseh TOZD.

To proizvodnjo ne bo težko doseči — lanskoletne številke so podobne — vendar pa

PPP400673

naj bi bili naši »letošnji metri« boljše kakovosti in vsaj del njih tudi bolj sodobni v novih dezenih, barvah, kvalitetah, da bomo na tržišču bolj zanimivi, bolj iskani, lažje prodani... Predvidevamo namreč težjo prodajo in prav zato si zadajamo te naloge. Prvi pogoj bo, da si bomo oskrbeli potrebne surovine — 4,160 ton zopet s poudarkom na predpisano kvaliteto in pravočasno dobavo.

Načrtovali bomo mesečno proizvodnjo na osnovi dejanskih naročil, zalogi oziroma možnostih dobavljene preje, proizvodnih zmogljivosti in usklajenosti teh. V prvem polletju bo problem ozkega grla

kosovnega barvanja še prisoten in je to predvidoma edina neusklajena faza. Ker pa poudarjamo dejanska naročila, lahko pride do presenečenj in sprememb tudi na drugih fazah. Zato moramo biti pripravljeni, da se bomo hitro prilagajali takim »presenečenjem« in jih čim bolj uspešno reševali. Tu je mišljeno prilagajanje glede izmenskega dela, zamenjava kvalitet na strojih kot tudi asortimenta surovin, če bo potrebno.

Od izdelanih 6,714.000 tekočih metrov predvidevamo prodati 2,200.000 m v izvoz in 4,514.000 m na domačem trgu. Tretjina proizvodnje je torej

predvidena tujemu trgu, natančneje pa: 53 odstotkov proizvodnje pliš tkanin in pletenine ter le 10 odstotkov proizvodnje ploskih tkanin. Podrobneje prikazujemo zato, ker je izdelati kvaliteten pliš za izvoz mnogo bolj zahtevna zadeva, kot izdelati za izvoz plosko tkanino. Ta naloga zato ni prav nič lahka, če upoštevamo dosedanje težave s kvaliteto preje za pliš tkanine ter tiste naše v tehnološkem postopku od kvalitetnega snovanja in tkanja, kosovnega barvanja (saj izvažamo večinoma kosovno barvane pliše) in končne obdelave. Pa vendar smo sposobni biti kos tej nalogi, če bomo svoje dolžnosti

(vsak od nas) vestno izpolnjevali.

Ob redni proizvodnji za trg smo dolžni misliti tudi na naš nadaljnji razvoj in mesto kot proizvajalca pohištenih tkanin. Samo to je garancija za obstoj »DEKORATIVNE« v prihodnjem obdobju. Tu mislim na razvoj naših izdelkov, kot tudi naše tehnologije. V obeh smereh moramo v tem letu pripraviti kratkoročne in dolgoročne programe in iz njih izdelati svoje mesto v prihodnosti.

Podrobne številke iz temeljnega plana si lahko ogledamo iz naslednjih pregledov in tabel:

Plan proizvodnje 1985

1. DELOVNI DNEVI: 252, predilnica 257
2. KOLIČINSKI OBSEG:

	v tek. metrih	Indeks/84
Ploske tkanine	3.131.000	93
Pliš tkanine	3.039.000	99
Pliš pletenina	544.000	136
Skupaj	6.714.000	98
Skupaj m ²	9.223.000	

Osnova:

od 41 stroja ploske tkalnice	26 — 2 izmeni
	15 — 3 izmene
62 Günne listni stroji	3 izmene
6 Günne jacquard stroji	2 izmeni
4 Raschel pletilni pliš stroji	2 izmeni

3. VREDNOST PROIZVODNJE po bruto prodajnih cenah v 000 din

		Indeks/84
Ploske tkanine	2.264.763	149
Pliš pletenina	3.140.769	168
Pliš pletenine	669.893	254
Ročni izdelki	20.946	
Skupaj	6.096.371	167

Osnova: predvidenemu asortimentu višje cene

II. trimesečje	30 odstotkov
IV. trimesečje	30 odstotkov

4. POTREBA SUROVIN

	4.160.000 kg	3,640.000.000 din
Indeks/84	99	165

5. ŠTEVILO DELAVCEV

		Indeks/9 mes. 84
TOZD A	530	103
TOZD B	288	102
TOZD C	48	109
LAŠKO	239	102,1
DSSS	168	103
SKUPAJ	1271	102,7

6. PROIZVODNJA TOZD »PREDILNICA« LAŠKO

KOLIČINSKA		Indeks/84
preja ef./t	1094	100,7
preja baz./t	1096	98,7
storitve/t	310	76,9
Izkoristek porabljenih surovin		92,2 odstotka

		Indeks/84
VREDNOSTNA	837.733 din	167
(pri 40 odstotkov višje P. C. od dejansko uveljavljenih)		

7. PRODAJA

		Odstotkov od celotne proizvodnje
a) KOLIČINSKA		

- a) KOLIČINSKA

Domači trg:

ploske tkanine	2.831.000 t. m	90
plišaste tkanine in pl.	1.683.000 t. m	47
skupaj	4.514.000 t. m	67

Izvoz

ploske tkanine	300.000 t. m	10
plišaste tkanine in pl.	1.900.000 t. m	53
skupaj	2.200.000 t. m	33

- b) VREDNOSTNA — glej finančni plan

Finančni Plan za leto 1985

Prodaja skupnih proizvodov v TOZD Surova in Gotova tkanina:

A. DOMAČI TRG

ploske tkan.	2.831.000 t. m + roč. izd.	
pliši in plet.	1.683.000 t. m	
skupaj	4.514.000 t. m + roč. izd.	3,862.188.000
	— 1,8 odst. popusti, bonif.	110.000.000
	— 6,8 odst. prodaj. pog.	225.188.000
	Prodaja — domači trg	3,527.000.000

B. IZVOZ

tečaj USA \$ 240,00 din
KI \$ 240,00 din

KONVERTIBILA

ploske tkan.	300.000 t. m á 2,66 \$	800.000 \$
pliši in plet.	1.600.000 t. m á 3,50 \$	5.600.000 \$
skupaj		6.400.000 \$
		1,536.000.000 din
	+ 8 odst. akumulacija	1,659.000.000 din

KLIRING

Pliš in plet.	300.000 t. m á 5,8 \$	1.750.000 \$
		420.000.000 din
Skupaj — izvoz		8.150.000 \$
		2,079.000.000 din
DOMAČI TRG + IZVOZ		5,606.000.000 din

PRODAJA — Domači trg = 63 odstotkov
 PRODAJA — Izvoz = 37 odstotkov

SKUPAJ = 100 odstotkov

Razmerje lastne cene po planiranem asortimentu in s tem udeležbe na skupnem prihodku je:

TOZD SUROVA TKANINA 85,5 odstotka 4.793.000.000 din
 TOZD GOTOVA TKANINA 14,5 odstotka 813.000.000 din

DO DEKORATIVNA (vsi tozdi in DSSS)

PLAN CELOTNEGA PRIHODKA, DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA V LETU 1985 v 000 din

	Plan 1984	Ocena 1984	Plan 1985	INDEKS	
				oc. 84/ pl. 84	pl. 85/ oc. 84
	1	2	3	1:2	2:3
1. Skupni prihodek od tega:	3.399.242	3.400.000	5.606.000	100	165
— domači trg	1.514.640	2.520.000	3.527.000	156	140
— tuji trg	1.784.000	880.000	2.079.000	49	236
2. Celotni prihodek TOZD EV	114.154	144.480	226.977	127	157
3. Celotni prihodek TOZD Predilnica	502.718	501.234	837.733	100	167
4. Celotni prihodek DSSS	119.447	160.700	199.810	135	124
5. Prihodki od realiz. materiala	150.500	980.000	900.000	651	92
6. Drugi prihodki	16.000	36.000	40.000	225	111
A. CELOTNI PRIHODEK	4.302.061	5.222.414	7.810.520	121	150
Materialni poslovni stroški	2.898.377	3.956.105	6.005.654	136	152
Amortizacija	142.270	151.204	209.260	106	138
B. DOHODEK	1.261.414	1.115.105	1.595.606	88	143
Prispevki in davki v breme dohodka	309.301	333.085	488.297	108	147
C. ČISTI DOHODEK	952.113	782.020	1.107.309	82	142
Za:					
— osebne dohodke	459.100	487.374	707.600	106	145
— stanovanjsko gradnjo	48.437	34.539	62.187	71	180
— drugo skupno porabo	29.350	40.300	45.650	137	113
— rezervni sklad	29.075	40.636	57.940	140	142
— poslovni sklad	386.151	179.171	233.932	46	139

Pogledi v problematiko prodaje naših artiklov v letu 1985

V letu 1985 smo si začrtali obseg prodaje naših artiklov v vrednosti 5.606.000 din, od tega v razmerju 63 odst. v izvozu.

Začetek prodajne politike za leto 1985 se je praktično začel na sejmu pohištva v Beogradu. Odziv na sejmu nam je bil prvi impulz na potek prodajnih tokov v letošnjem letu.

Se vedno bo pretežni del naše proizvodnje prodan na domačem trgu, zato je skupni rezultat zanimanja naših kupcev na sejmu pohištva v novembru eden prvih pokazateljev o nabavni politiki naših kupcev.

Zaključimo lahko naslednje: od vseh, tako poslovnih partnerjev kot strokovnih obiskovalcev smo dobili priznanje za izredno lepo in kvalitetno prikazano ročno kolekcijo za leto 1985. Vendar pri vseh razgovorih z domačimi kupci nikako nismo mogli dobiti najpomembnejših informacij o njihovih potrebah za leto 1985. Vzrok temu je, da je celotna pohištvena industrija oblažnjene pahištva v Jugoslaviji

(specializiranih podjetij je 185) v izredni težki poslovni situaciji in nikakor ne morejo proučiti poteka prodaje njihovih izdelkov v letu 1985, ki pa se v 90 odst. plasirajo na domačem trgu. Zaradi neugodnih prodajnih pogojev pri prodaji pohištva (60 odst. plačila v gotovini, ostalo na kredit po zelo visoki obrestni meri — trenutno 52 odst.), je nenadoma zastala njihova prodaja. Zaključen povzetek poslovnih razgovorov na sejmu je, da še nikoli nismo dobili tako pomembnih informacij od naših partnerjev, kot letos in da bomo morali zaradi tega našo prodajno, kot tudi poslovno politiko do domačega trga prilagajati na periodične situacije, ki bodo zelo kratkoročne in bodo vplivale na potek vseh poslovnih in proizvodnih dogodkov v naši delovni organizaciji.

Omenili smo naše planske obveznosti v letu 1985 v prodajni politiki.

Kako jih bomo lahko realizirali? Domači trg, ki prevzame pretežni del našega plas-

maja, bo v letošnjem letu verjetno odigral pomembnejšo vlogo kot v prejšnjih obdobjih.

Zavedati se moramo, da se je zaradi zaostrenih gospodarskih razmer kvaliteta v povpraševanju domače pohištvene industrije izredno zaostрила, ker tudi oni lahko plasirajo na domačem kot tudi na tujem trgu, v katerega šele vstopajo, samo s kvalitetnim blagom, med katerimi so tudi pohištvene tkanine.

Zaradi tega bo veljalo posvetiti v letošnjem letu še večjo pozornost zahtevam domačega trga po tkaninah, ki jih želijo in jih dobaviti v določenem roku. Povedano je zelo enostavno, vendar bo to glede na dosedanji potek dogodkov poslovanja zelo zahtevna naloga.

Zaradi zaostrene gospodarske situacije je vedno večji poudarek na izvozni aktivnosti. Ugotovimo lahko, da je tu Dekorativna vodila zelo pozitivno politiko, saj so naši proizvodi prisotni na tujih tržiščih že več kot 20 let. Vsakdo

ve, da si ne moreš tujega kupca pridobiti preko noči. Vsa ta tradicija in pridobljeno dolgotrajno zaupanje tujih partnerjev je privedlo, da lahko Dekorativna zadnja leta tako skokovito povečuje svoj izvoz. V letu 1985 nameravamo izvoziti za ca. 2.700.000 t. m. tkanin od tega 2.400.000 m v dežele s konvertibilnim plačevanjem. V letu 1985 naj bi bili naši največji kupci iz Švedske, ki bi kupili 1 mio t. m. tkanin, avstralski kupci 300.000 t. m. tkanin, temu pa naj bi sledil izvoz s tradicionalnimi kupci na Finskem, Danskem, ZRN, Angliji, Novi Zelandiji, Franciji in še nekaterih državah v skupni vrednosti 2.079.000.000 dinarjev. Vsekakor so ambiciozno načrtane planske obveznosti v izvozu težko breme za vse, kajti pridobiti pravočasno in kvalitetno surovino ter jo tudi proizvesti v čimboljše izvozno kvaliteto tkanine in jo prodati po čimbolj dohodkovni ceni je velika obveznost. Vsekakor obvezuje vse nas, da bomo to tudi uspešno realizirali.

Mitja Kus

Ocena sindikalnih organizacij v l. 1984

Izvršni odbori osnovnih organizacij Zveze sindikata so na svojih zadnjih sejah ocenjevale svoje delo v preteklem letu. Objavljamo povzetke iz razprave:

Naša delovna organizacija in njene temeljne organizacije združenega dela so v preteklem letu poslovale v zaostrenih gospodarskih razmerah. Najtežje je bilo zagotavljanje potrebnih surovin in ostalega reprodukcijskega materiala za nemoteno obratovanje.

Posebno skrb smo namenili tudi izvozu, zlasti na konvertibilno tržišče, ki smo ga v primerjavi s preteklim letom občutno povečali.

Tudi v letošnjem letu predvidevamo poslovanje v zaostrenih razmerah in bo potrebno prizadevanje vseh delavcev za izpolnjevanje planskih ciljev.

Tudi interno zakonodajo sprotno spreminjamo v skladu z novimi zakonskimi določili in lastnimi potrebami. Letos smo na referendumu sprejeli samoupravne akte s področja nagrajevanja, ki so usklajeni z družbenimi usmeritvami na tem področju. Dobro imamo razvit sistem obveščanja, zlasti preko glasila in dnevnih informacij. Ustaljene in razvite so tudi ustne oblike obveščanja.

Osnovna organizacija se je vedno vključevala in je bila nosilec javne razprave o vseh pomembnejših vprašanjih, o delu in poslovanju DO in TOZD.

Osnova organizacija je posebno skrb namenila skrbi za družbeni standard. Bila je nosilec vseh pobud in dejavnosti na tem področju od delitve sredstev za stanovanjska posojila, delitve najemniških stanovanj, organizacije prehrane, oddiha, rekreacije, kulture in športne dejavnosti.

V počitniških kapacitetah Dekorativne je v tem letu letovalo skupno 127 naših delavcev, v Čatežkih toplicah v 2 prikolicah 20 delavcev, v Stella Maris Umag 64 delavcev in v Pineti Savudrija 43 delavcev.

Skrbeli smo za obrambno in zamozaščitno delovanje v TOZD in DO ter smo redno ocenjevali varnostnopolitične razmere ter se uspešno vključili tudi v akcijo NNNP 84 v KS Dolomitski odred.

Zavzemali smo se za učinkovito organizacijo zdravstvene preventive in kurative, o čemer pričajo opravljeni zdravniški pregledi v Dispanzerju medicine dela ter obiski v lastni obratni ambulanti. Prizadevali smo si skupno s poslovnimi organi in organizatorji dela za zagotovitev zdravih in varnih delovnih pogojev.

Na zdravljenju v naravnih zdraviliščih je bilo 5 naših delavcev. Od tega 1 delavec iz tozda Surova tkanina, 2 delavca iz tozda Gotova tkanina in 2 delavca iz DSSS.

V delovni organizaciji je že dalj časa ustaljena navada, da se obišče delavce, ki so dalj

časa v bolniškem staležu — nad en mesec. V tem letu je bilo obiskanih 49 delavcev iz celotne delovne organizacije.

Delavci naše DO se tudi udeležujejo krvodajalskih akcij. Od 999 zaposlenih je 340 krvodajalcev. V tem letu pa je darovalo kri 127 delavcev.

Skozi vse leto pa je bila najbolj aktivna kulturna komisija in člani celotne kulturne skupine. Pripravili so kulturni program za dan žena, za srečanje z našimi upokojenci, za dan mrtvih in srečanje z jubilarji ter dedka Mraza. Delovali so tudi zunaj DO in so sodelovali na raznih proslavah v KS in v Domu starejših občanov.

Razen tega pa ne smemo pozabiti tudi naših mladincev, ki so pomagali pri pripravah za obdaritev naših otrok.

Dobra je povezanost in sodelovanje z ostalimi osnovnimi organizacijami v okviru DO, konferenco OOZS ter z občinskim svetom in njihovimi organi. Prav tako so bili zagotovljeni materialno tehnični pogoji za delovanje osnovne organizacije in njenih organov.

Iz vsega lahko zaključimo, da je OOZS aktivno in uspešno delovala na mnogih področjih, vendar pa bo treba v letošnji dejavnosti posvetiti pozornost prav vsem nalogam, ki jih bomo sprejeli v letnem delovnem načrtu in nalogah, ki jih bo pred osnovno organizacijo predstavila vsakdanja praksa.

Usmeritev delovanja OO ZSS v letu 1985

Za vodilo v bodoče delo predvidevamo naslednje naloge:

— razprava o planskih aktih za obdobje 1986—90,

— stalna skrb za dosledno izpolnjevanje letnega plana in spremljane rezultatov gospodarjenja,

— odgovorno uresničevanje stabilizacijskih nalog in usmeritev ter izvoza v letu 1985,

— uresničevanje in spremljanje sistema delitve osebnih dohodkov po delu in po rezultatih dela v skladu s sprejetimi SSA,

— nadaljnje spremljanje in krepitev delovanja samoupravnih interesnih skupnosti,

— čimbolj učinkovito in celotno obveščanje delavcev,

— uresničevanje vloge OOZS pri kadrovske politiki (volitve v samoupravne organe in delegacije),

— zagotavljanje zdravih in varnih delovnih pogojev,

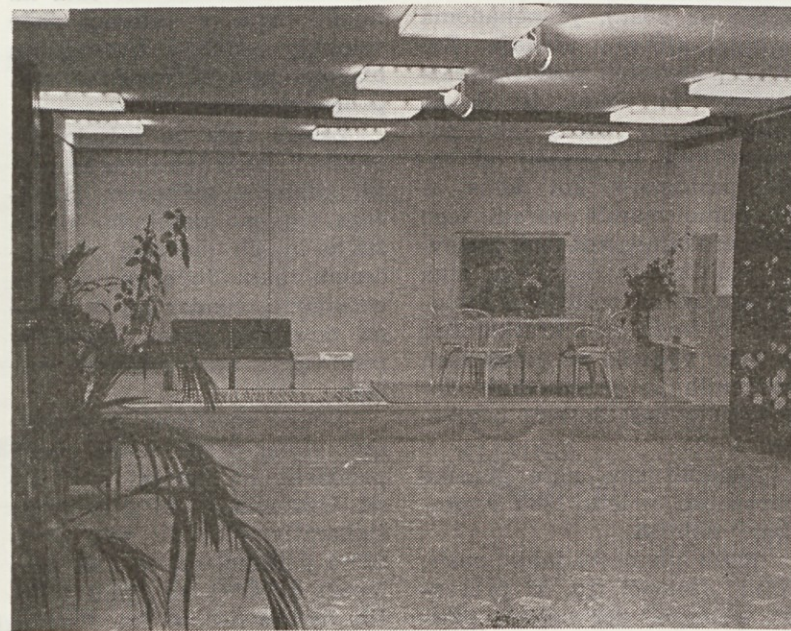
— naloge na področju kulture, telesne kulture, rekreacije in zdravstvene preventive,

— razvijanje sistema SLO in SZZ,

— odgovorno opravljanje delovnih nalog in predlaganje ukrepov proti kršilcem delovnih obveznosti.

Odpri dan

V petek, 14. decembra 1984, smo v Dekorativni organizirali »Odpri dan«. Naši svojci in krajanji sosednjih krajevskih skupnosti so si ogledali naše proizvodne prostore ter razstavi »Izdelki ročne tkalnice Dekorativna« in »Vzorčna kolekcija za leto 1985«.

Dejavnost krajevne skupnosti Dolomitskega odreda

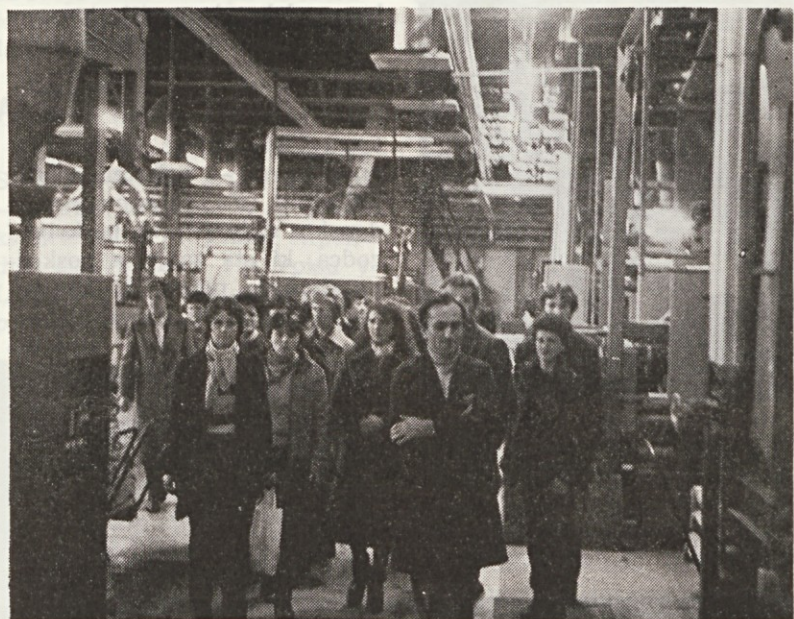
V decembru 1984 se je sestel svet krajevne skupnosti, ki je sprejel dopolnitve obrambnega načrta in ocenil aktivnost v vaji NNNP 84. Ugotovil je, da so enote civilne in narodne zaščite ravnale v skladu z obrambnim načrtom, slabše pa je bilo reagiranje občanov glede na predpostavko vaje, ki je predvidevala ogroženost s kemičnim in biološkim orožjem. Zato bo treba v bodoče posebno pozornost posvetiti samozaščitnem in obrambnem usposabljanju krajanov.

Aktivisti Rdečega križa so obiskali starejše občane, za otroke pa je bila skupno z VZZ Dravljje organizirana prireditev z obiskom dedka Mraza.

Vladimir Kočevar

Obisk naših sodelavcev iz Laškega

V soboto, 15. decembra 1984, so nas obiskali sodelavci iz tozda Predilnica Laško. Veseli smo bili njihovega obiska, saj smo čutili, da smo vsi skupaj eno — »dekorativci« — in da le s skupnim delom in sodelovanjem ustvarjamo naš boljši in lepši jutri.

Srečanje upokoјencev TOZD Predilnica

Leto dni je za nami in osnovna organizacija sindikata je zopet pripravila srečanje upokoјencev bivše »Volne« in njene pravne naslednice, De-

korativne TOZD Predilnice Laško. Vabilu se je odzvalo 122 upokoјencev, ki so se zbrali, da bi obudili spomine na svoje delo v podjetju. Nekateri

so po več letih zopet radi prišli v tovarno, ki jim je bila dolga leta drugi dom in v kateri so pustili svojo mladost.

Radost jim je žarela iz srca, ko so se zopet srečali s svojimi nekdanjimi sodelavci in tovariši v dobrem in zlu. Velik del življenja so prebili skupaj. Niso bili samo srečni trenutki; v tako dolgi dobi se nabere tudi precej grenkih izkušenj, ki te ojeklenijo. Življenje teče dalje in mnogo stvari se je seveda spremenilo. In ponosni so na to, ker se zavedajo, da so tudi oni s svojim delom in odreknanji prispevali k temu, kar imamo danes. Veliko je novih strojev, nekateri pa ostajajo dobro poznani. Ob soočenju s strojem, na katerem si delal leta in leta, človeka prevzame poseben občutek. Kot da stroj ni mrtvo te-

lo, ampak živi in diha. Da, in razumeti ga je treba, da povrne vloženi trud, Marsikdo je poiskoval, če ima v prstih še dovolj spretnosti. Med spomini

in današnjo resničnostjo so se upokojenci sprehodili skozi proizvodne prostore.

V dvorani, kjer so se zbrali s predstavniki delavcev, jih je

pozdravil predsednik sindikalne organizacije in direktorica TOZD. Upokojenci so z zanimanjem prisluhnili kako uspeva generaciji, ki nadaljuje njihovo delo, krmariti tovarno skozi čeri današnjega časa.

Po kosilu je v kratkem kulturnem programu nastopil tovarniški oktet. Pesem razvname srce — nekateri so mu pritegnili. Za prijetno popoldansko vzdušje sta poskrbela godca, ki sta zaigrala poskočne domače pesmi. V vedrem razpoloženju ob plesu in pesmi je srečanje kar prehitro minilo. Skromna darila ob slovesu bodo dlje časa spominjala na prijetne trenutke med svojimi bivšimi sodelavci, z upanjem da se prihodnje leto spet srečamo.

Jože Hrastnik

Naši pripravniki

V prejšnji številki glasila sem predstavil dva naša pripravnika, v tej številki pa sem prosil za razgovor še preostala dva. Vsi štirje so se v Dekorativni zaposlili v lanskem septembru in bodo šest mesecev opravljali pripravniški program.

Polona Cedilnik

»Končala sem šolanje na Srednji oblikovalni šoli. Po končani srednji šoli sem nadaljevala študij na Biotehniški fakulteti, kjer pa sem po letu dni prekinila študij. Zakaj sem se odločila za študij na Biotehniški fakulteti? Predvsem zato, ker takrat še ni obstajala Višja šola za oblikovanje, ki bi bila lahko nadaljevanje srednjega izobraževanja v moji usmeritvi. Na srednji šoli sem bila vedno med najboljšimi, vedno odlična. Torej, po letu dni štu-

dija na Biotehniški fakulteti sem se prijavila Skupnosti za zaposlovanje. Dekorativna je objavila prosto delovno mesto oblikovalke. Na objavo sem se prijavila in bila sprejeta.

Opraviti moram 6-mesečni pripravniški program, potem pa bom delala kot oblikovalka v

ročni tkalnici. Na začetku sem bila tri tedne v vseh oddelkih v proizvodnji, da sem spoznala proizvodni proces in se kasneje pričela privajati na delo v ročni tkalnici. Naredila sem že štiri svoje tapiserije. Sama sem si izmislila osnutek, barve, tkanje in dimenzije. Dve sta v trgovini za prodajo, dve pa sta še v ročni tkalnici.

V novembru smo imeli v Beogradu razstavo naših ročnih izdelkov in slikarskih tapiserij, katere organizator je bilo časopisno podjetje Borba. Razstava je bila zelo obiskana, saj si jo je v desetih dneh ogledalo zelo veliko ljudi in tudi veliko slikarjev. Izkazalo se je, da je za slikarske tapiserije veliko zanimanje.

V marcu, ko končam s pripravniško dobo in bom opravljala pripravniški izpit, bom pričela delati na delovnem mestu oblikovalka v ročni tkalnici. Z delom v ročni tkalnici sem zelo zadovoljna, delo opravljam z veseljem. Samo delo je krea-

tivno, saj imam možnost uresničiti svoje ideje oziroma zamisli. Je resnično nadaljevanje načina dela (oblikovanje), kot smo se ga učili na srednji šoli. Profesorji so nas učili, oziroma so nas pripravljali za delo v tako dobrih pogojih, kot jih imam tukaj. Žal pa to ne velja tudi za moje sošolce. Od vseh sošolcev na Srednji oblikovalni šoli sva samo dve, ki opravljava delo v svojem poklicu, za katerega smo se šolali, to je pri oblikovanju. Ostali opravljajo različna dela in istočasno iščejo zaposlitev, primerno svoji izobrazbi. Delovne organizacije večinoma že imajo svoje oblikovalce, tako da se zelo težko najde primerna zaposlitev.»

Povprašal sem jo še, kaj meni o našem glasilu, oziroma, kako bi ga ocenila.

»Naš časopis je zanimiv, vsebinsko pester, vseč mi je tudi grafična oprema. Biti mora poljudno napisan, da ga lahko delavci čim več berejo. Tudi sama sem pripravljena pisati za

glasilo. Več bi morali pisati o delavcih v proizvodnji, o njihovih delovnih pogojih in podobno. Delavci namreč premalo poznajo delo drugih, vedo samo za svoje delo. Tako pa ne morejo ocenjevati in vrednotiti dela drugih.«

Andrej Kovačič

»Lani sem končal šolanje na Srednji tekstilni šoli v Kranju — tkalski oddelek. V 2. letniku sem začel prejemati štipendijo Dekorativne. Pri vpisu v I. letnik nisem nikjer iskal štipendije. V šoli pa so nam pove-

dali, da Dekorativna dodeljuje štipendije in tako sem zaprosil in jo tudi dobil.

V Dekorativni sem že trikrat opravljal delovno prakso. V prvem letniku sem delal v pripravljalnici, v drugem letniku v žakarski tkalnici, nazadnje pa v pliš pletilnici. Če se spomnim nazaj, je bilo v tkalnici vedno manj dela za nas praktikante, medtem ko je bilo dela v pripravljalnici vedno dovolj.

Septembra sem se zaposlil v delovni organizaciji in trenutno opravljam pripravniški program, ki ga bom končal v začetku marca. V času pripravništva sem delal v vseh oddelkih, po en teden oziroma dva na vsaki fazi. Mislim, da sem bil v vsakem oddelku dovolj časa, da sem lahko spoznal postopke dela. Po dveh mesecih sem pričel delati v tkalnici, kjer bom po končani pripravniški dobi delal kot tekstilni mehanik. Prvo, kar sem se moral naučiti, je bilo tkanje. Preden lahko pristopiš k popravilu stroja, je nujno, da poznaš tkalski stroj, njegovo delovanje in samo tkanje.

Tkalke, mehaniki in mojstri so mi veliko pomagali pri mojem uvajanju v delo. Prav tako mi mentor in inštruktorji pomagajo pri strokovnem in splošnem delu pripravniškega programa. Seznanjajo me s problemi, ki nastajajo v proizvodnji in kako jih rešujejo. Glede na poklic, ki ga bom opravljal, se mi pripravniški program ne zdi prezahteven. Mislim, da je pripravniška doba ravno dovolj dolga. V krajšem času bi vse faze tehnološkega procesa obdelal bolj površno, tako pa v 6 mesecih lahko temeljito spoznam vse faze dela. Prednost sem imel tudi pri tem, da sem bil že večkrat na praksi in sem proizvodnjo že poznal pa tudi delavce.

Teorija, ki sem si jo pridobil v šoli, se da prenesti s prakso na delo v delovni organizaciji. Teorija je namreč osnova oziroma podlaga za strokovno delo. Mislim, da je premalo sodelovanja med vodilnimi delavci in delavci v neposredni proizvodnji. Odnos med delavci bi se moral izboljšati. Dober odnos med sodelavci je bistven pogoj za boljše poslovanje, več-

jo produktivnost in boljšo kvaliteto. Delavčev odnos do svojega dela, kot do dela drugih delavcev, ne glede kje in kaj dela, bi moral biti boljši. Vsak delavec mora poleg svojega dela, ki ga opravlja, spoštovati tudi delo sodelavcev.«

Tudi Andreja sem povprašal, kaj misli o našem glasilu.

»Berem ga redno. Že kot štipendist sem ga prejemal na dom. Vsebinsko se mi zdi, da bi bil lahko boljši. Glasilo naj bi bilo sredstvo za obveščanje in izobraževanje. Mislim pa, da je zdaj le list za obveščanje. Premalo je člankov »od zunaj«, na primer iz Tekstilca ali katere druge strokovne revije. Trenutno je zelo aktualno spreminjanje številčenja iz Nm v Tex in o tem bi lahko nekaj napisali. Pa tudi fotografije bi bile lahko bolj zbrane, na primer fotografija urejenega delovnega prostora in neurejenega delovnega prostora.«

Obema sem se zahvalil za razgovor in jima zaželel veliko delovnih uspehov pri njenem nadaljnjem delu.

Milan KOČAR

Opozorjanje na napake

Včasih razmišljam o tem, kako neodgovorno ravnajo nekateri s tem, da nočejo videti problemov v svojem delovnem okolju. Lahko bi navedel mnogo primerov, a pogledaj samo dva konkretna dogodka.

Pred dnevi sem šel po tovarniškem dvorišču in sem videl, da mi gre nasproti delavec s cigareto v ustih. Preden je prišel do mene, je srečal več naših delavcev, a nihče ga ni opozoril na prepoved kajenja. Šele na moje opozorilo je prenehal s kajenjem. Prepričan sem, da bi s cigareto v rokah tudi odšel v stavbo ali pa bi pred vhodom odvrigel ogorek. Vemo, pa kakšno nevarnost predstavlja ogenj v tekstilni tovarni in kakšne so posledice požarov.

Ne dolgo tega sem prav tako videl, kako je delavec vozil viličarja, ki je imel na viličah naložene deske. Na deskah pa je sedel drug delavec. Vsem je dobro znano, kakšni so varnostni predpisi glede vožnje oseb. Vendar sta se oba vozila mimo mnogih na dvorišču in prav tako ju ni nihče opozoril na nevarno vožnjo.

Še vedno mnogi mislijo, da morajo skrbeti samo zase in da ni potrebno drugih opozorjati na napake. To delajo celo takrat, kadar neprimerno ravnanje ogroža družbeno premoženje ali kadar sta v nevarnosti življenje in zdravje sodelavcev. Vendar ima takšno ravnanje pogosto neprijetne posledice, kajti lahkomišelnost dejanja drugih so lahko usod-

na za mnoge sodelavce. Zato je naša dolžnost, da druge opozorimo na napake, ki jih storijo iz nevednosti, malomarnosti ali celo namerno,

prav tako pa moramo dobronamerno sprejeti nasvet ali opozorilo drugih.

Vladimir Kočevar

Naša osveščenost pred požari

Komisija za požarno varnost in gospodar so si po delovni organizaciji ogledali naša prizadevanja za protipožarno osveščenost. Pri tem pa so nalezeli na nekatere neljube stvari, ki nam nikakor ne smejo biti v ponos. Stanje se ne da primerjati s tem, da v letu

1984 na srečo nismo imeli nobenega požara.

Za kaj pravzaprav gre. Po skritih koticah so se našli razni električni pripomočki, ki so morda že odpisani in pozabljeni, ponekod pa se še skrivoma uporabljajo. Kot vsi vemo pa v delovni organizaciji ne sme-

jo biti. Saj je razumeti, da si kdo še rad skuha svojo dobro kavo ali pa se pogreje ob ljubkem izvoru toplote. Vendar te stvari so vendar prepovedane.

Podobno je s cigaretami ogorki. Vsak si lahko predstavlja, kaj vse bi se lahko zgodilo slabega. V gorljivih koših za smeti so, in še kje drugje, kamor ne sodijo.

Kaj pa dostopi do hidrantov in ročnih gasilnih aparatov? So ti prosti? Kje pa! Na

to se še spomnimo ne, da morajo biti prosti.

Kolikokrat smo že prebrali, kaj vse je že pogorelo zaradi malomarnosti. Ampak to se nekaterih ne tiče. Prepričani so, da se njim ne more ničesar zgoditi. Zgodi pa se in krivca je potrebno poiskati. Nikoli se ne javi sam. Kdaj bodo prišli časi, ko se bo vsak zavedal moralne odgovornosti in se bo bal disciplinske komisije.

Stane Istenič

Nakup počitniških garsonjer

V Dekorativni nismo nikoli imeli dovolj počitniških zmogljivosti, da bi lahko zadostili vsem željam oziroma potrebam naših delavcev.

Kljub temu, da imamo sedaj sedemnajst prikolic in da ima naš TOZD Predilnica iz Laškega svoj počitniški dom na morju, moramo v bodoče gledati, da si pridobimo več ležišč in to na lokacijah, kjer bi imeli večjo izkoriščenost.

Po naših izkušnjah in razgovorih, ki smo jih imeli v

zvezi s tem s sindikalnimi delavci, je prevladovalo mnenje, naj se po možnosti išče lokacija, ki bi bila čim bliže Ljubljani, vendar turistično zanimiva. Takšna prilika se je pokazala na Gorenjskem in to v Bohinjski Bistrici. Tam bodo pod smučiščem pod Kobljo zgradili dva turistična objekta, v katerih bodo samostojne stanovanjske enote, namenjene za oddih delavcev.

Lokacija je izredno ugodna, tako za zimski kot za letni

turizem, saj je poleg Koble blizu tudi Bohinjsko jezero, kakor tudi več izhodiščnih točk za pohode na razne gorske ture.

Glede na ugodne pogoje za nakup in naše finančne možnosti, so delavski sveti na zadnjem zasedanju sprejeli sklep, da kupimo štiri garsonjere, in sicer dve manjši s po 22,9 m² in dve večji s po 30,90 m² stanovanjske površine.

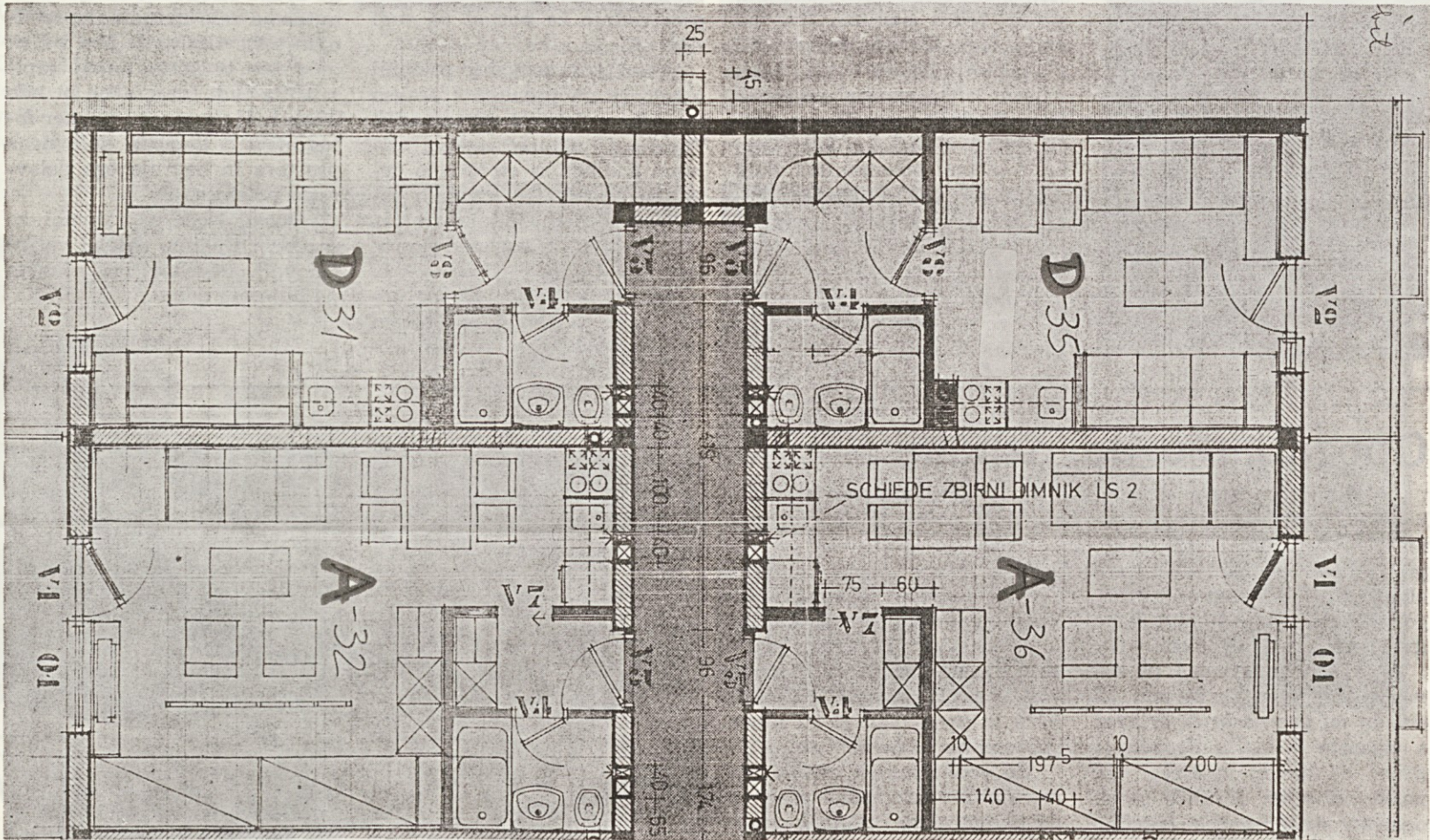
Izgradnja obeh objektov je predvidena do naslednje zime,

to je do konca leta 1985, kar je izredno kratek rok, vendar upamo, da se ga bodo izvajalci tudi držali.

Prav gotovo je nakup trajnih objektov dosti bolj smotrno, kot nakup počitniških prikolic, saj so stroški za vzdrževanje in gospodarjenje dolgoročno nižji.

Upajmo, da bo vse po sreči in da bomo že naslednjo zimo lahko letovali pod Kobljo v svojih počitniških stanovanjih.

Bogo Modic

Kako vplivajo telesni položaji pri delu na obolenje hrbtenice in preventivni ukrepi

Vse večje število bolnikov z bolečinami v hrbtenici je privedlo fiziologe dela, da natančneje raziščejo vzroke pogostejšega obolenja pri nekaterih poklicih kot so npr. rudarji, gradbeni delavci, transportni delavci in vsi, ki delajo v prisilnih položajih.

Položaj telesa je najpogostejše sedeči, stoječi občasno tudi klečeči, čepeči ali ležeči. Položaj telesa se prilagaja potrebam dela in dimenzijam telesa. Človek najtežje prenaša, če mora dalj časa ostati v enem samem položaju npr.

stoja na mestu, kjer ni možno premikanje, mirno sedenje, ležanje, dalj časa v sklonjenem položaju. V teh primerih nastopi huda motnja v prekrvitvi določenih mišičnih skupin. Mišica ne more odvajati strupenih snovi, ki so se nakoščile kot produkt metabolizma in ne more sprejeti potrebnega kisika. Nastopi hitra utrujenost, ki zahteva počitek. Če takšna stanja trajajo pogosto in dalj časa pride do nepopravljivih sprememb, ki vodijo v obolenje mišic, kosti in sklepov.

Pa si oglemo posamezne telesne položaje:

STOJA

Pri mirni stoji telo nikoli povsem ne miruje, ampak niha z določeno frekvenco. Težišče se prenaša z ene noge na drugo. Mišice so v napetem položaju in se hitro utrudijo. Hrbtenica je obremenjena zlasti v križnem delu. Obremenjeni so kolkovi, kolena, gležnji in stopala. Hrbtenica, ki je sestavljena iz vretenc, medvretenčnih vložkov in vezi predstavlja

glavno oporo telesu v vseh položajih. Gibljivost pa je odvisna od čvrstosti medvretenčnih vložkov in vezi. Pri stoji je težišče telesa v višini XI, hrbtenega vretenca in teče izpred IV. križnega. Tako je največji pritisk na vložke med omenjenimi vretenci. Poleg tega je pri daljši stoji otežkočeno vračanje krvi iz spodnjih okončin v srce. Posledica je večji zastoj krvi v spodnjih okončinah in razvoj krčnih žil. Zato vodi takšno delo v hitro utrujenost in bolečine v križu in nogah.

Da se temu izognemo, je potrebno občasno menjanje položaja in s tem preprečimo prehitro obolenje. Problem pa lahko rešimo tudi s prilaganjem delovne površine višini delavca in delu, ki ga opravlja.

Višina delovne površine se nanaša na višino komolca (± 0)

1. FINO DELO — razdalja oči od delovne površine naj bo 30 cm, delovna ploskev naj bo nekoliko nad višino komolcev

2. LAHKO DELO — delovna ploskev naj bo nekoliko izpod višine komolcev

3. TEŽKO DELO — ki, zahteva pritisk na površino — delovna ploskev naj bo 20 cm izpod višine lakta ($\pm$ višina lakta)

SEDENJE

Zmotno je mišljenje, da sedenje razbremeni hrbtenico in predstavlja počitek za medvretenčne vložke in vezi. Obremenitev medvretenčnih vložkov je pri sedenju večja kot pri stoji. Kot med trupom in stegni meji 90° . V tem položaju so iztezalke stegna in hrbtne mišice napete. Pride do pritiska na sedežno površino, kar povzroča motnjo v prekrvavitvi in hitro utrujenost. Prvi pogoj za fiziološko pravilno sedenje je vzdrževanje fiziološ-

ke ukrivljenosti hrbtenice, v križnem delu in s tem razbremenitev mišic tega dela hrbtenice. Da bi to bilo lahko uspešno, je potreben pravilen stol. Glavne značilnosti takšnega stola so: višina sedala mora ustrezati višini med stopalom in podkolensko jamičo, nagib sedala naj bo 5° nazaj, da prepreči drsenje naprej in tako zmanjša pritisk na mišice stegna, naslonjalo naj bo v višini ledja. Nadalje je važna višina delovne površine. Ta se ravna po oddaljenosti očesa od delovne površine — 30 cm.

Pri sedenju govorimo o sprednjem, srednjem in zadnjem položaju. Zadnji položaj je namenjen počitku. Za počitek fiziologi priporočajo sedenje pod kotom 135° — polsedeči položaj na ležalnem stolu s podpornikom za noge.

PREPOGIBANJE Z DVIGOVANJEM

Ta položaj je najpogostejši pri vseh fizičnih delih. Obenem je pogosto vezan na dvigovanje. Obremenitev hrbtenice pri prepogibanju in dvigovanju ima precej podobnosti. Pri prepogibanju se povečuje aktivnost mišic do 90° . Pri predklonu nad 90° visi hrbtenica samo še na ligamentih, sklepnih ovojnica in medvretenčnih vložkih. Medvretenčni vložek zdrži pritisk od 500—

600 kg in še to če je ta enakomerno porazdeljena. Za lažje razumevanje naj navedem primer transportnega delavca, katerega teža zgornjega dela trupa znaša 45 kg, dviguje pa breme 50 kg. Pritisk na medvretenčne vložke je 700 kg. Da se izognemo posledicam takšnih obremenitev, je potrebno upoštevati naslednje preventivne ukrepe:

1. Tehnološki proces dela prilagoditi tako, da je dvigovanje in prenašanje bremen zmanjšano na minimum oz. avtomatizirano.

2. Največja višina, na katero se odlagajo bremena, ne sme presegati 40 cm od tal.

3. Bremena je treba nositi čim bližje telesu.

4. Pri dvigovanju bremen s tal naj bo hrbtenica v križnem delu zravnana in ne upognjena. Najbolje je dvigniti s počepom. Če transport bremen ne poteka po ravni površini, temveč po stopnicah, tedaj sme biti optimalna teža bremena precej manjša.

Najugodnejši položaj telesa in okončin pri delu obravnava posebna veda, ki se imenuje ergonomija. Ta veda proučuje odnos človek-stroj-okolje in ugotavlja kakšen položaj telesa pri posameznih delovnih operacijah omogoča mišicam, da delajo v pogojih največje zmogljivosti. Tako imamo na

razpolago številne formule in navodila, kako zmanjšati oz. preprečiti neugodne položaje telesa oz. okončin. Kljub temu pa število bolnikov s težavami sklepov, kosti in mišic narašča. Kako se temu upreti, je pogosto vprašanje!

Vsi strokovnjaki, ki se s tem problemom ukvarjajo so zagovorniki aktivne redne telovadbe kot najuspešnejše preventive. Prav vsak poklic ima pri svojem delu nekaj položajev, ki predstavljajo obremenitev za hrbtenico in okončine. Zato potrebujemo telovadbo prav vsi brez izjeme in to vsakodnevno od 10—20 min, organizirano v enem ali dveh delih. Vse več je delovnih organizacij, ki so uvedle v svoj delovnik tudi organiziran odmor v obliki telovadbe, prirejene za določeno skupino delavcev glede na telesne obremenitve pri delu. Po rezultatih rednih obdobjnih pregledov od 1. 1981 dalje ugotavljam, da so tudi v vaši DO obolenja hrbtenice in sklepov okončin na 1. oz. 2. mestu po pogostosti. Zato predlagam in dam v premislek, da bi to obliko preventive uvedli tudi za vaše delavce. Prepričana sem, da uspeh ne bi izostal, posebno v smislu boljšega počutja in večji psihofizični zmogljivosti zaposlenih.

dr. Breda Poženel-Srakar

DEDEK MRAZ S SVOJIM SPREMSTVOM

Tudi letošnjo zimo je dedek Mraz s sanmi prišel v dolino, da bi obdaril naše otroke.

Prej je bilo potrebno pripraviti kulise in tudi vaditi.

Novoletno srečanje

Da smo veseli, razigrani, nasmejani in da se znamo zabavati, smo dokazali na že 3. novoletnem srečanju mladih Iskre — Pržanj in Dekorativne. Prireditev smo organizirali v soboto, 22. decembra v dvorani »Doma svobode« v Šentvidu.

V dvorani, ki je bila bližajočemu se novemu letu primerno okrašena, se nas je zbralo kar precejšnje število. Vsako leto nas je več, ki želimo zaokrožiti konec leta v veselem smehu in plesu, posebno po takšnem, kot je bilo letošnje. Razumljivo je, da je taka oblika zabave dobrodošla, saj jo zmore tudi naš mlad, prepogosto plitev žep.

Srečanje smo popestrili s kvizom in družabnimi igricami: osvoboditev zapornikov, fantje so zavezovali pasove

svojim dekletom (kar spretni so morali biti, da so spravili nerodno vrstico v tako majhno luknjico) ter spoznavanje partnerke po kolenih (moram pripomniti, da le eden od petih fantov ni spoznal svojega dekleta, kar je pohvalno mar ne?). Posebno prisrčen pa je bil zborček »Novorojenčkov«, ki je s pesmico »Nasa cetica kolaka...« potrdil naša rosna leta. Preiskušali smo tudi našo prevečkrat opotečo srečo na srečelovu. Odplesali smo še »pouštertanc« in že je bila tu ura slovesa. Hitro, kar prehitro je minilo. Siti, napojeni in dobre volje smo zapustili dvorano.

Bilo je oh in sploh, zato predlagam, da se konec letošnjega leta tudi sami udeležite zabave ter se o tem prepričate. JH

DOPISUJTE V SVOJE GLASILO!

Rok oddaje prispevkov je 21. 1. 1985.

Kronika

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

TOZD SUROVA TKANINA

Kristić Marica — tkalnica
Pečuh Boštjan — pripravljalnica
Bombek Milena — pripravljalnica
Kovač Danijel — pripravljalnica

TOZD GOTOVA TKANINA

Lisičar Miloš — šivalnica

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

TOZD SUROVA TKANINA

Kozel Terezija — upokojitev

TOZD GOTOVA TKANINA

Kosanec Marjan — izjava delavca
Kobal Robert — hujša kršitev
Alić Kemal — izjava delavca
Kos Štefka — invalid. upokojitev
Rutnik Stana — upokojitev
Hrobat Ana — upokojitev

DSSS

Otrin Danica — izjava delavca
Poličnik Viktor — izjava delavca

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za lepo darilo, ki mi bo drag spomin na sodelavke in sodelavce ter na dneve, ki smo jih preživeli skupaj.

Celotnemu kolektivu želim še mnogo delovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Danica Ropotar

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se želim vsem svojim sodelavkam in sodelavcem zahvaliti za lepe trenutke, ki smo jih preživeli

PREMESTITVE

Strnad Bojan iz TOZD-B v DSSS skladišče pogon. materiala
Smajlovič Ramiza iz apreture v barvarno tkanin
Bilban Marjeta iz TOZD-B v gospodarsko plan. službo
Janežič Stanka iz KSS v gospodarsko plansko službo

DELOVNI JUBILEJI

30 let

Bečan Štefka
Bricelj Marija
Lokošek Karolina

25 let

Erbida Emilija
Valentak Marija
Muc Marta

15 let

Selko Ivanka
Galić Belkisa
Franko Marija
Tomc Anton

10 let

Košir Marija
Schwed Đina

POROKE

Zeme Antonija
poročena Brečko
Kozinc Anka
poročena Dulić
Dernovšek Lilijana
poročena Sotlar

ROJSTVA

Gimpelj Jožica — hči
Horvat Željko — sin

skupaj. Še posebej se zahvaljujem tovarišu Jermanu, tovarišici Pirkmaierjevi, tovarišici Koščevi, vsem izmenskimi mojstrom, kot tudi vsem sodelavcem za vso pomoč, razumevanje in pozornost, ki mi je bila izkazana ob moji osebni težavi vsa ta dolga leta. Vaše dragoceno darilo me bo spominjalo na vse radosti tekom moje delovne dobe. Zdaj, ko se koledarsko leto počasi izteka pa vam v novem letu želim še veliko stvari, za katere je vredno živeti z željo, da ostanete taki kot ste, saj vas imam take rada.

Ana Jančar

Včeraj in danes

Za vse, kar imamo danes, se moramo zahvaliti našim prednamcem. Tako je tudi v gasilski organizaciji. Spomnimo se samo starih rimljanov in skočimo v XIX. stoletje, ko se je pričel razvoj slovenskega gasilstva! V naši delovni organizaciji se je pričelo razmišljati o ustanovitvi gasilske čete že zelo zgodaj. Dokončna odločitev pa je padla, ko je nastal velik požar v oddelku sušilnice. Nastala je tudi velika materialna škoda. Za delo pa je bilo takrat zelo težko in vsi so se bali, da bi službo čez noč izgubili. Takrat še ni bilo zajemčenih osebnih dohodkov ali dodatkov na brezposelnost. Če kdo ni imel dela, je bil to njegov problem. Delavci so se zato požarov bali. Ko je konec leta 1938 gorelo v sušilnici, je pri gašenju pomagalo veliko delavcev, čeprav tovarna ni bila njihova last. Niso imeli ustrezne gasilske opreme. Požar je gasila mestna poklicna gasilska četa, ki pa ni imela primerne gasilske taktike, tako da so požar lokalizirali pravzaprav delavci sami.

Po tem dogodku je bila v tovarni leta 1939 ustanovljena gasilska četa, ki jo je takrat vodil Jože Merjasec. S svojimi zahtevami so pritiskali na upravitelja Vogla, ki je nato nabavil motorno črpalko ILO, Magirus lestev ter cevi in minimakse. To pa je bila osnova za razvoj gasilstva v tovarni.

Prišla je vojna vihra in nato obnova porušene domovine. Opreme po vojni ni bilo mogoče dobiti, zato je bila bojazen, da bi prišlo do požara, zelo velika. S tisto opremo, ki so jo imeli so pridno vadili in so bili

za tiste čase po pripovedovanju zelo dobro izvežbani. Po strokovni oceni je bilo v bližnji okolici premalo požarne vode. Na srečo so bili vsi požari v kali zatrti, predvsem po zaslugi marljivih gasilcev.

Na občnem zboru v letu 1954 se je gasilska četa preimenovala v Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Tovarne dekorativnih tkanin. Poskrbljeno je bilo tudi za izobraževanje članov in članic.

Ko društvo nekaj časa ni bilo aktivno, je tov. Rode, takratni direktor, izdal naslednji nalog:

»Gasilske desetine morajo biti izvežbane tako, da so sposobne v vsakem momentu stopiti v akcijo. Vsi ostali pa morajo biti poučeni o preprečevanju požara in gašenju s enostavnimi sredstvi. Disciplinarnost, sredstva in kader ne more biti vzrok za slabo delo gasilske čete!«

Aktivnost je zopet narasla, saj je bila dana vsa podpora od podjetja. Leta 1957 pa je aktivnost zopet padla, saj se je pri vaji z lestvijo smrtno ponesrečil tov. Drago Jakopič.

Kaj pa danes? Iz vseh teh izkušenj je izdelana smer našega delovanja. Da lahko zavarujemo tisto, kar imamo, moramo imeti aktivno gasilsko društvo, ki je tudi ustrezno opremljeno. Člani društva pa morajo izpopolnjevati svoje znanje na vajah in seminarjih. Zelo pomembno je tudi vključevanje novih članov in članic v društvo in osnovno izobraževanje vseh zaposlenih.

Stane Istenič

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izrečeno sožalje, sindikalni organizaciji pa za podarjeni denar namesto venca.

Marija PUŠNIK

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame se sodelavcem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje ter sindikalni organizaciji za prejeti denar namesto venca.

Tončka JANČAR

Izdaja v 1350 izvodih DO Dekorativna, n. sol. o., Ljubljana, Celovška 280, tel. 574-316 — Uredniški odbor: Francka Rupar, Alojz Koncilja, Marjan Peklaj, Edvard Cepuš, Milan Kočar, Tone Tomc, Milka Klobučar, Janja Hofer, Marija Murn — odgovorni urednik — Tiska: Tiskarna Ljubljana, Tržaška 42, Ljubljana. — Po zakonu o javnem obveščanju (Ur. list SRS, št. 121/72) je glasilo oproščeno davka na promet.